

Basutbildning i HSL för vård- och omsorgspersonal

Kvalitén höjs i de hälso- och sjukvårdsuppgifter som vård- och omsorgspersonalen utför genom att de får gå en basutbildning i HSL. Denna grund är ett krav för att sedan få delegering i specifika omvårdnads- eller rehabiliteringsuppgifter.

I Falkenbergs kommun har MAS tillsammans med en utvecklingsgrupp av arbetsterapeuter, sjukgymnaster och sjuksköterskor skapat en basutbildning i HSL för vård- och omsorgspersonal. Denna utbildning är ett krav för alla nyanställda för att få delegering men också för redan anställd personal för att få ny eller förnyad delegering. Utbildningen ger en grund för att sedan få de specifika kunskaper som krävs i varje delegering. Basutbildningen ger i sig ingen delegering.

Arbetsterapeuter, sjukgymnaster och sjuksköterskor i kommunen överlämnar ofta hälso- och sjukvårdsuppgifter till vård- och omsorgspersonal. Det görs för att det bättre passar kontinuiteten kring patienten och uppgifterna görs i samband med omsorgsarbetet.

Sjuksköterskor har en lång tradition av att delegera uppgifter och har också i många år haft en kort delegeringsutbildning i samband med nyanställning och för sommarvikarier i vård- och omsorg. De delegerade sjuksköterskeuppgifterna har ofta fungerat bra. Det har varit få avvikelser i samband med medicindelning, insulingivning och sondmat, som är några av de delegerade uppgifterna.

De hälso- och sjukvårdsuppgifter som sjukgymnaster lämnat åt vård- och omsorgspersonal att utföra t ex träningsprogram efter frakturer, andningsträning, rörelseuttag mm, har det däremot slarvats med. Signeringslistor med uteblivna signeringar, ouppmärksamhet på att det ens förekommer överlämnad uppgift mm, har varit vanligt. Vissa av uppgifterna har varit delegerade såsom t ex TENS-behandling, andningsträning med PEP-mask och tippbrädesbehandling.

På basutbildningen förtydligas för vård- och omsorgspersonal att även sjukgymnastens och arbetsterapeutens insatser med signeringslista är specifik hälso- och sjukvård och ska vara delegerade. Det vill säga; uppgiften är relaterad till och kräver kunskap inte bara om människans normala funktioner, utan också den aktuella sjukdomen och dess behandling. Att det är samma ansvar som när de utför en delegerad insats från sjuksköterska. Att signering, hantering av signeringslistor och vikten av att läsa ordination/anvisning är lika viktigt för alla dessa uppgifter. Basutbildningen avslutas med ett test som innefattar frågor om hälso- och sjukvårdsinsatser.

Att delegera alla uppgifter som idag genomförs med signeringslista, är ett omfattande arbete. Sjukgymnasterna arbetar mot många arbetsgrupper och stort antal personal och har många insatser med signeringslista. I Falkenberg är det ca 140 personal/heltid sjukgymnast som behöver ha delegering i de vanligaste insatserna som rörelseuttag och träningsprogram efter fraktur (jämför med läkemedelsöverlämnande). Det är en ökning med över 100-120 personer/sjukgymnast jämfört med hur många som tidigare varit delegerade och då ofta bara i

en insats per person t ex TENS. Sjuksköterskorna har som regel inte fler än ca 40 personal/heltid sjuksköterska. Arbetet med att uppmärksamma arbetsgivaren på detta faktum har påbörjats av sjukgymnastgruppen!

Eva Bjäräng, leg sjukgymnast, Falkenbergs kommun